

ALPHA-JET KIJKT TERUG OP SUCCESVOLLE CARRIÈRE

De Alpha Jet dunt uit in Europa. Recentelijk (januari) zijn de exemplaren van de Portugese luchtmacht uitgefaseerd. In de nabije toekomst zal dat ook voor de Belgische en Franse militaire toestellen het lot zijn. Dat betekent evenwel nog niet het einde in Europa en andere werelddelen. Het toestel is net als de L-39 populair in de tweedehands civiele markt. Voorbeelden zijn 'Top Aces' (voorheen Discovery Air Defence Services) in Canada en Red Bull in Europa.

TALENT ALS TRAININGSTOESTEL

De Dassault-Breguet Dornier Alpha-Jet heeft lange tijd de opleiding verzorgd voor militaire jet training in België en Frankrijk. Daarvoor hadden de Fransen en Belgen de E-versie (Ecole) in dienst. De A-versie (Appui Tactique) voor tactische taken kwam in dienst bij de Luftwaffe (175 stuks). Duitsland verzorgde zijn opleiding via de USA en was niet in lestoestellen geïnteresseerd. Het bleek niet zo'n succes want na enkele jaren verliet het toestel al het toneel in Duitsland en ging o.a. naar Thailand, en Portugal dat zelfs 50 stuks kreeg in 1993. Portugal gebruikte ze succesvol als vervanger van de T-38 Talon ingedeeld bij het 103 trainer squadron op Beja. België gebruikt ze eveneens in de opleiding als voorbereiding op de F-16AM/BM, de laatste jaren waren er nog maar een stuk of zes in dienst.

De Alpha jet is wel gebruikt in Dissmilla Air Combat Training tegen de F-16 en deed dat helemaal niet slecht. Ombouwen tot tactisch vliegtuig was geen moeilijke klus, vooral niet voor de A-versie, en ook in grondaanval missies was het een goed toestel en eigenlijk was het daarvoor ook ontworpen. Echter het succes en geschiktheid als trainer heeft bepaald dat die taak zijn belangrijkste inzet werd op het Europese continent. Een andere Europese gebruiker was de RAF die zeven toestellen operationeel en vijf voor onderdelen gebruikte bij het British Defence Evaluation and Research Agency ook wel QinetiQ genoemd. Dit, omdat de er geen Bae Hawks beschikbaar waren. Ook deze toestellen zijn al uitgefaseerd op 31 januari 2018.

FRANSEN EN BELGEN SAMEN IN OPLEIDING PILOTEN

De Fransen namen 99 stuks af en de Belgen 33 die eind jaren zeventig in dienst kwamen en vervingen daarmee de Fouga Magister. Bij de productie was naast Dassault en Dornier ook het Belgische SABCA betrokken met name op onderdelen. De Franse toestellen werden gestationeerd op Cazaux en Tours. Daarnaast werd het Franse stuntteam de 'Patrouille de France' op Salon de Provence ook uitgerust met de Alpha Jet. België stationeerde het type Alpha Jet-B op de basis Beauvechain. SABCA was betrokken bij een aantal modernisering. In 2004 besloten beide landen in 2004 samen te werken en werden de meeste Belgische exemplaren op Cazaux gestationeerd voor gezamenlijke trainingstaken.

TRAINING OVER EEN ANDERE BOEG

Frankrijk besloot vorig jaar als opvolger 17 stuks Pilatus PC-21 toestellen aan te schaffen. Een bijzondere keuze om een jet te vervangen voor een turboprop, maar wel een toestel wat alles kan bieden in de vooropleiding naar toestellen als de Mirage 2000 en de Rafale. Hierbij is een particulier consortium genaamd Babcock Mission Critical Services France (BMCSF) betrokken die een contract tekende om 11 jaar lang piloten en navigatie training te verzorgen. De Dassault

Simulation specialist CAE zal training op de grond verzorgen. De PC-21 sluit met zijn moderne cockpit veel beter aan in opleiding naar hedendaagse gevechtsvliegtuigen en kan door zijn 'high performance' meerdere taken aan. De Fransen noemen het project FOMEDEC en dit behelst gemoderniseerde en gedifferentieerde training van vliegtuigbemanningen. De PC-21 zal gestationeerd worden op Cognac en vervangt naast de Alpha Jet voor 'elementaire jet training' op Cazaux en de 'fast jet training' op Tours ook andere elementaire opleidingstoestellen op Cognac. Op Cognac blijven enkele Alpha-Jets operationeel voor wapentraining. Stunteam Patrouille de France vliegt ook nog even door vormt daarmee de achterhoede. Wat rest wordt uit dienst genomen.

OOK BELGIË DOET AFSTAND

De hoogste Belgische militair van de luchtcomponent generaal-majoor Frédéric Vansina vertelt dat eind 2018 de deuren van de Frans-Belgische 'Advanced jet Training School' op Cazaux worden dichtgetrokken. In 2019 wordt tijdelijk aangesloten bij de opleiding Euro-NATO Joint jet Pilot Training (ENJJPT) op Sheppard Texas en valt het doek voor de Belgische Alpha-Jet. Er werden ooit enkele toestellen in Afrika afgezet (Marokko, Egypte, Nigeria, Togo), hoofdzakelijk voor training, maar ook bruikbaar in tactische taken en recentelijk werden zelfs opgeslagen Nigeriaanse Alpha-Jets opnieuw in dienst genomen om Boko Haram te bestrijden. Militair is de rol van het type eigenlijk uitgespeeld. In de toekomst zullen we blijven horen over civiele exemplaren, de uitgefaseerde Franse en Belgische exemplaren zullen deze pool wellicht gaan vergroten.

[Kees Otten & Wim Das](#)
